

Sanat ve Tasarım Öğrencilerinin Tez Oluşturma Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Gereksinimlerine Dayalı Olarak Kazanması Gereken Yeterliliklerin Belirlenmesi

Determining Competencies of Art and Design Students Based on The Problems and Needs Related Preparing Dissertation

Suzan Duygu Bedir ERİŞTİ

Anadolu Üniversitesi, İletişim Bilimleri Fakültesi, İletişim Tasarımı ve Yönetimi Bölümü, Eskişehir, Türkiye.

Makale Geliş Tarihi: 23.06.2016

Yayına Kabul Tarihi: 17.08.2016

Özet

Bu araştırma sanat ve tasarım alanlarında eğitim gören lisansüstü öğrencilerin tez araştırması gerçekleştirme ve tez yazım sürecinde temel olarak karşılaştıkları sorunlar ile gereksinimlerini belirleme ve uluslararası katımlı alan uzmanlarının görüşlerine göre çözüm önerilerine dayalı olarak kazanmaları gereken yeterlilikleri belirleme amacını taşır. Araştırma sürecinde lisansüstü öğrencilerin tez konusunu belirleme, uygun yöntemi belirleme, yöntem ile uygulama sürecini ilişkilendirme, uygulama sürecinde görsel odaklı bir yaklaşım yapılandırma gibi konularda sorun yaşadıkları belirlenmiştir. Alan uzmanlarının görüşleri çerçevesinde ise lisansüstü öğrencilerin yöntem belirleme sürecinde sanat uygulamaları odaklı bir bakış açısı geliştirmelerine ilişkin gereksinimler üzerinde durulmuştur. Bu çerçevede lisansüstü öğrencilerin kazanması gereken yeterlilikler görseli yorumlama, görseli toplama/belgeleme, görseli yaratma/oluşturma ve görseli sunma odaklı araştırma yöntem ve yaklaşımları olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Lisansüstü eğitim, doktora tez süreci, doktora eğitimi, sanat eğitimi, görsel araştırma yöntemleri.*

Abstract

The purpose of this study is to reveal the views of PhD students in art and design education about the problems, needs and sufficiency related preparing doctorate dissertation. The participants of this study were PhD students, national and international art education specialists. The problems determined through the students' views about the research development process are the subject of thesis, choosing appropriate research method, conducting research method and practice based process and developing visual research based vision related the research. The results related the field specialists showed that the students need to develop art based viewpoints through the research process based on 'Interpreting the visual', 'Collecting and documenting the visual', 'Creating the visual' and 'Presenting the visual' through the research methods.

Keywords: *Postgraduate education, doctorate dissertation process, doctorate education, art education, visual research methods*

1. Giriş

Lisansüstü düzeydeki araştırma yöntemlerine ilişkin kuramsal içeriklerin uygulama sürecine yansıtılması ile ilişkili sorunlar oldukça yaygındır. Alanyazında öğrencilerin araştırma sürecinde karşılaştıkları sorunlar arasında araştırma yöntemini belirleme, uygun veri toplama araçlarının belirlenmesi, doğru konuyu belirleyerek uygun yöntem ve tekniklerinin işe koşulması, araştırmanın sınırlandırılması, araştırma sürecine ilişkin ilginin sürdürülebilmesi ve etik konularda yaşadıkları sıkıntılar dikkati çekmektedir (Korkmaz ve diğ., 2011; Ayaydın ve Kurtuldu, 2010; Büyüköztürk ve diğ., 2010; Chang ve diğ. 2010; Walker, 2010; Richter ve diğ., 2009; Murtonen ve diğ., 2008; Oruç & Ulusoy, 2008; Otacıoğlu, 2007; McMillan ve Schumacher, 2006).

Öte yandan bilimsel araştırma süreçlerinin yapılandırılmasına yönelik olarak birçok lisansüstü öğretim sürecinde araştırma gerçekleştirme yeterliliklerinin kazandırılması amacıyla geliştirilmiş ders ve program içerikleri yer almaktadır. Özellikle son on yıldır hem sosyal bilimler hem de eğitim bilimleri alanlarında lisansüstü öğrencilerin araştırma yeterliliklerini geliştirmek amacıyla söz konusu derslerin ağırlığı ve içerikleri genişletilerek öğretim programlarına yeniden eklenmiştir (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2007).

Sanat eğitimi alanında yapılan bilimsel çalışmalar incelendiğinde ise alanyazında vurgulanan sorunlarla birlikte sanat uygulamaları ile araştırma gerçekleştirme süreçlerinin yapılandırılmasına ilişkin sorunlar dikkati çeker. Bu bağlamda tezlerde çoğunlukla alanyazın taramasına dayalı sanat uygulamaları dikkati çeker (Özer ve diğ., 2013; Şimşek ve diğ., 2008; Altınkurt, 2007; Şen, 2005). Ancak gerçekleştirilen sanat uygulamaları ve araştırma sürecinde işe koşulan sanatsal veriler, yaklaşımlar ve yorumlamaların araştırma sürecine bilimsel zemin çerçevesinde oturtulamamasına ilişkin sıkıntılar öne çıkar (Özer ve diğ., 2013). Uygulamalar bu bağlamda nitelik sahibi olsa da uygulama sürecinin belirlenmiş bir araştırma yöntemi ile tanımlanmamış olması, bu bağlamda veri elde edilememiş olması ve verilerin analizlerinin uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirilememiş olması sürece ilişkin önemli bulgulara, sonuçlara ve önerilere derinlemesine değil de yüzeysel bir bakış açısı ile yaklaşılmasına neden olmaktadır. Oysa sanat ve tasarım alanındaki uygulama süreçlerinin sanat temelli araştırma yaklaşımları ya da görsel araştırma yöntemleri ile yapılandırılması sanat ve tasarım alanlarına ilişkin bilimsel zeminlere de olanak tanıyacaktır.

Sanat ve tasarım alanlarındaki araştırma süreçlerinde alışlagelmiş yöntem ve tekniklerin işe koşulması çoğu zaman sorunlara neden olmaktadır (Eisner, 2005; Eisner, 2001). Sanat ve tasarım alanları, yine bu alanlara özgü kimi yöntem ve yaklaşımların işe koşulduğu bilimsel zeminlere ihtiyaç duyar. Sanat ve tasarım içerikli uygulamalar ancak bu koşullarda bilimsel platformda anlam kazanır.

Temel olarak alanyazında lisansüstü öğrencilerin araştırma sürecinde karşılaştıkları sorunlar incelendiğinde özellikle yöntem, konu belirleme, uygun veri toplama

araçlarını belirleme, araştırma sürecinin sınırlandırılması gibi konular dikkati çekmektedir. Bu sorunlar sanat ve tasarım alanındaki öğrencilerin de genel olarak karşılaştıkları sorunlar arasında yer almaktadır. Bu sorunlarla birlikte sanat ve tasarım öğrencilerinin sanat alanını araştırma süreci ile ilişkilendirmeye yönelik sorunları ya da görsel araştırma süreci yapılandırmaya ilişkin farkındalıklarının olmaması da dikkati çekmektedir. Bu bağlamda bu araştırma sanat ve tasarım öğrencilerinin tez oluşturma ve araştırma gerçekleştirme süreçlerinde karşılaştıkları problemleri ve bu problemlere ilişkin gereksinimleri çerçevesinde kazanmaları gereken yeterlilikleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

2. Yöntem

Araştırma, temel yorumlamacı nitel araştırma yöntemine dayalı olarak yapılandırılmıştır. Temel yorumlamacı nitel araştırma sürecinde araştırmanın konusu ile ilintili katılımcı görüşlerinin yine katılımcı yorumlamaları ile yansıtılması söz konusudur (Merriam, 1998). Araştırma sürecinde temel yorumlayıcı nitel araştırma yönteminin belirlenmesi, araştırma katılımcılarının araştırma konusu ile ilintili durumlarını kendi deneyimlerinden yola çıkarak yorumlamalarına ilişkin derinlemesine veri elde etme gereksinimini karşılama amacı taşımaktadır. Temel yorumlamacı nitel araştırma deseninde katılımcıların deneyimledikleri durumları değerlendirmeleri ve bu bağlamda öneriler ortaya koymaları beklenmektedir.

2.1. Katılımcılar

Araştırmanın katılımcılarını ulusal ve uluslararası sanat eğitimi alanından toplam 10 alan uzmanı ve 2014-2015 bahar döneminde tez aşamasına geçmiş olan 5 doktora öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma sürecinde öğrenciler seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi (Büyüköztürk ve diğer., 2010) kullanılarak seçilmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin daha önce araştırma yöntemlerine ilişkin ders almış olması göz önünde bulundurulmuştur. Ulusal ve uluslararası alan uzmanlarının belirlenmesinde ise ölçüt örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Bu bağlamda belirlenen ölçüt alan uzmanlarının araştırma yöntemleri ve görsel araştırma yöntemlerinde uzman olmaları, lisansüstü düzeyde ders vermeleri ve tez süreci yürütmeleridir.

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırma sürecinde veriler alan uzmanları ve lisansüstü öğrencilerin katılımları ile gerçekleştirilen odak grup görüşmelerine dayalı olarak elde edilmiştir.

Odak grup görüşmeleri 9-16 Mayıs 2014 tarihleri arasında araştırmacı tarafından yürütücülüğü gerçekleştirilen 'Uluslararası Sanat Temelli Eğitim Araştırmaları Çalıştayı' çerçevesinde tamamlanmıştır. Belirlenen tarihler arasında toplam 10 kişiden oluşan ulusal ve uluslararası sanat eğitimi alan uzmanı ile doktora tezini yeni bitirmiş ve tez aşamasında olan 5 lisansüstü öğrencinin katılımını içeren toplam 4 odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. İlk iki odak grup görüşmesinde tez yazım ve araştırma

gerçekleştirme sürecinde lisansüstü öğrencilerin karşılaştıkları problemler ve gereksinimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede alan uzmanları doktora öğrencilerine sorular sormuşlar ve öğrenciler de karşılaştıkları sorunları ifade etmişlerdir. Diğer iki odak grup görüşmesi ise ulusal ve uluslararası alan uzmanlarının lisansüstü öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar çerçevesinde ne tür çözümler geliştirilebileceğine ilişkin önerilerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. 2014-2015 bahar dönemi araştırma sürecinde veri toplama amacıyla yapılan odak grup görüşmelerinin tarihi ve süreleri Tablo 1’de sunulmuştur:

Tablo 1. 2014-2015 Bahar Dönemi Araştırma Verilerini Toplama Zaman Tablosu

Tarih	Zaman	Süre	Etkinlikler
08.05.2015	Cuma, 14.00	76’	Lisansüstü öğrenciler ve alan uzmanları katımlı odak grup görüşmesi
11.05.2015	Pazartesi, 14.00	86’	Lisansüstü öğrenciler ve alan uzmanları katımlı odak grup görüşmesi
14.05.2015	Perşembe, 14.15	88’	Lisansüstü öğrenciler ve alan uzmanları katımlı odak grup görüşmesi
15.05.2015	Cuma 14.00	106’	Lisansüstü öğrenciler ve alan uzmanları katımlı odak grup görüşmesi

Araştırma sürecindeki odak grup görüşmelerinde alan uzmanları ile doktora öğrencilerinin bir araya getirilmesinin amacı katılımcı bir yaklaşım ile hedef kitle analizi için zemin hazırlamaktır. İlk iki odak grup görüşmesinde Türkiye’de sanat ve tasarım alanlarındaki lisansüstü öğrenim sürecinde lisansüstü ders programı, lisansüstü araştırma yeterliliklerinin kazanımı, lisansüstü öğrencilerin gereksinimlerini lisansüstü programların ne düzeyde karşıladığına ilişkin var olan durum alan uzmanlarının doktora öğrencileri ile gerçekleştirdikleri etkileşimler çerçevesinde belirlenmiştir. Ayrıca Türkiye’deki doktora öğrencilerinin ne tür araştırma yaklaşım yeterliklerine gereksinim duydukları da belirlenmeye çalışılmıştır.

2.3. Verilerin Çözümlemesi

Araştırma sürecinde elde edilen veriler tematik analiz çerçevesinde temalaştırılarak sunulmuştur. Nitel araştırma yaklaşımına dayalı tematik analize dayalı olarak verilerin bütünsel olarak yorumlanması ve bu bağlamda kategorilere ayrılması söz konusudur. Tematik analiz sürecinde araştırma verilerinin bütün olarak alanyazınla ilişkili olarak ortaya koyduğu temalar kodlar ve kategoriler ile desteklenmektedir (Creswell, 1998; Merriam, 1998). Tematik analiz çerçevesinde alanyazına dayalı olarak oluşturulan tematik çerçeve verilerin analiz edilmesi sürecinde işe koşulmuştur. Bu bağlamda elde edilen verilerin betimlenmesi söz konusudur. Betimlenen verilerin yorumlanması ile süreç tamamlanır (Liamputtong, 2009). Araştırmada odak grup görüşmesindeki ana temalar çerçevesinde görüşme dökümleri gerçekleştirilmiş ve araştırmanın kavramsal çerçevesi doğrultusunda görüşler betimlenerek sınıflandırılmış ve çözümlenmiş ve yorumlanmıştır. Kodlayıcılar arası güvenilirliği gerçekleştirmek amacıyla, anket formuna verilen yanıtlar araştırmacı ve eğitim bilimleri alanından bir

uzman ile incelenerek “Görüş Birliği” ve “Görüş Ayrılığı” olan kodlamalar belirlenmiştir. Böylece kodlayıcılar arası güvenilirlik hesaplanarak görüş birliği sağlanılmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Araştırma sürecinde tematik çerçevenin oluşturulmasında odak grup görüşmesinde öne çıkan ve süreci yapılandıran ana temalar dikkate alınmıştır. Daha sonra ise araştırmanın kuramsal çerçevesi bağlamında belirlenen temalar temel alınarak görüşler analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

Araştırma sürecindeki odak grup görüşmelerine dayalı olarak öncelikle lisansüstü öğrencilerin araştırma ve tez oluşturma sürecinde karşılaştıkları sorunlar belirlenmiş; daha sonra ise bu sorunlara dayalı ne tür gereksinimleri olduğu belirlenmiştir. Gerçekleştirilen odak grup görüşmelerinde lisansüstü öğrencilerin araştırma sürecinde karşılaştıkları sorunlar temalaştırılarak Tablo 2’de verilmiştir:

Tablo 2. Lisansüstü öğrencilerin araştırma sürecinde karşılaştıkları sorunlar

Yöntem Bilgisi Eksikliği
Yöntem belirleyememe
Araştırma süreci ile yöntemi ilişkilendirememe
Araştırmada belirlenen yöntemin uygulama sürecine yansıtılamaması
Araştırma modelini yöntem ile ilişkilendirememe
Araştırma yöntemlerine ilişkin bilgi eksiklikleri
Kuramsal araştırma yöntem bilgisini uygulama ile ilişkilendirememe
Araştırma Sürecine İlişkin Sıkıntılar
Araştırma sürecinde katılımcı motivasyonunun sağlanmasına ilişkin sıkıntılar
Araştırma yöntemleri ve araştırmanın hedef kitlesi arasındaki etkileşimin sağlanamaması
Araştırma sorusunu belirlemeye yönelik yetersizlikler
Görsel Araştırma Yöntemleri Farkındalığı
Görsel araştırma yöntemleri ve araştırmaların ilişkilendirilememesi
Eğitim içerikli araştırmalarda görsel araştırma yöntemlerinin işe koşulamaması
Görsel Araştırma yöntemlerine ilişkin farkındalığa ilişkin yetersizlik
Görsel Veri Analizi Yetersizliği
Görsel verilerin belirlenmesine ilişkin eksiklikler
Görsel veri analizine ilişkin yetersizlikler
Araştırma yöntemleri derslerinde görsel veri elde etmeye ilişkin içeriğin olmaması
Araştırma yöntemleri dersinin program kazanım ve becerilerinin araştırma sürecine yansıtılamaması
Araştırma yöntemleri dersinin teorik altyapısının uygulama ile birleştirememesi
Kazanımları araştırma sürecine yansıtamama
Becerileri araştırma sürecine yansıtamama
Tasarım ve sanat alanına yönelik bir araştırma yöntemleri ders içeriğinin olmaması
Etik sorunların neler olacağına ilişkin bilgi eksikliği
Araştırma yöntemleri dersinin uygulamalı araştırmalar ile gerçekleştirilmesi gerekliliği
Örnek araştırmaların, tezlerin ve makalelerin araştırma yöntemleri dersinde detaylı incelenmesine ilişkin gereklilik

Görsel araştırma yöntem ve yaklaşımlarının sanat eğitimi alanındaki diğer alanlarda da kullanılmasının gerekliliği

Görsel verilerin nasıl toplanacağı, analiz edileceği ve kullanılacağına ilişkin içeriklerin araştırma yöntemleri dersine dahil edilmesi gerekliliği

Araştırma yöntemlerine ilişkin derslerin tartışma içeriği ile etkileşimli olarak verilmesi gerekliliği

Odak grup görüşmelerine dayalı olarak şu anda var olan lisansüstü öğretim programının sanat ve tasarım öğrencilerinin gereksinimlerini karşılayacak nitelikte olmadığı vurgulanmıştır. Programın hem eğitim hem de sanat eğitimi öğrencilerine yönelik bir içeriğe sahip olmasının gerekliliği üzerinde tartışılmıştır. Programlarda uluslararası lisansüstü öğretim programlarında ve uluslararası alanyazında oldukça yaygın olmasına rağmen (Margolis & Luc Pauwel, 2011; Mitchell, 2011; McNiff, 2008; Pauwels, 2006; Eisner, 2005; Eisner, 2002; Eisner, 2001) sanat temelli araştırma yöntem ve yaklaşımlarının eksikliği görüşmelerde öne çıkan bir boyuttur. Sanat ve tasarım alanındaki araştırmaların özellikle sanatı pratikte uygulamakla ilgili içeriklere sahip olması gerekliliği araştırmalarda sanat temelli araştırma yaklaşımlarının gerekliliğini de ortaya koymaktadır.

Odak grup görüşmelerinde lisansüstü öğrenciler ve alan uzmanları arasında gerçekleştirilen soru-cevap yöntemi ile lisansüstü öğrenim sürecini değerlendirmeleri sağlanmıştır. Bu bağlamda öğrencilerin araştırmalarda işe koşulacak yöntemin tam olarak ne olduğunu belirleyememe, araştırma süreci ile ilişkilendirememe, araştırma modelini işe koşamama, kuramsal yöntem bilgisini uygulama ile ilişkilendirememe, sanat ve araştırma süreçlerini ilişkilendirememe, eğitim ve görsel araştırma yöntemlerini ilişkilendirememe, görsel verileri belirleyememe, görsel veri analizini gerçekleştirememe gibi bir takım sorunları olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin görüşlerinde öne çıkan boyutlara ilişkin yorumları aşağıdaki gibidir:

“Araştırmalarda bir takım nitel yaklaşımlar kullanıyoruz ama sanat temelli olarak ne şekilde ifade edileceğini bilmiyoruz.” [Ö1]

“Uygulamalar ile bilimsel süreci birbirine entegre etmekte sorun yaşıyoruz.” [Ö1]

“Nitel yaklaşımda birçok yöntem görüyoruz ancak sanatla ilişkilendirilmiş örnekler çok olmadığı için ne tür bir yöntem ile tanımlanması gerektiğini bilmiyoruz.” [Ö5]

“Yöntem olarak kuramsal temelde öğreniyoruz ve bunun araştırma sürecinde tam neye karşılık geldiğini yanıtlayamıyoruz.” [Ö3]

“Biz sanat temelli olarak bir çok uygulama yapıyoruz ancak yaptığımız şey ile yöntem arasındaki ilişkiyi kuramıyoruz. Araştırma sürecine yanıtlayamıyoruz.” [Ö4]

“Yüksek Lisans tezimde 50 tane resim inceledim ama göstergebilim çerçevesinde incelemedim. O dönem göstergebilim olarak adlandıramadım. Kuram olarak farkındalığım yoktu. Renk, doku, biçimsel özel-

likler olarak inceledim ama incelediğim şeyi kuramsal bir metodolojiye dayalı olarak açıklayamadım.” [Ö2]

“Üniversitelerde sanat temelli yaklaşımlar hiç yok, örnek olaylarla yaşanmış deneyimlerle ve desenlerle açıklanmış örneklerle ihtiyacım var.” [Ö5]

Yine odak grup görüşmelerine dayalı olarak araştırma yöntemleri derslerinin her bir yöntem ile ilişkilendirilerek uygulamalı olarak verilmesi, örnek analiz yöntemlerinin örneklendirmelerle yapılandırılması, gerekli noktalarda uygulamalı araştırma yaklaşımlarının kullanılması, görsel veri toplama araçları ve veri örneklerinin somut göstergelerle öğrencilere sunulması gibi öneriler ortaya çıkmıştır.

Alan uzmanların lisansüstü öğrencilerin gereksinimlerine dayalı olarak üzerinde durduğu nokta araştırma sürecinde görsel bakış açısı, görsel araştırma odaklı yaklaşımlar, görsel içerikler ve sanat uygulamalarının araştırma sürecinde ne şekilde yorumlanacağı, nasıl dahil edileceği ve hangi bakış açıları ile araştırmanın bir parçası haline getirileceği olmuştur. Bu bağlamda hem eğitim hem de sanat eğitimi lisansüstü öğrencilerinin gereksinimleri göz önünde bulundurularak eğitimde görsel araştırma yaklaşımlarına odaklanan bir takım yeterliliklerin edinilmesine ilişkin boyutlar öne çıkmıştır.

Alan uzmanları sanat ve tasarım lisansüstü öğrencilerinin sanat temelli araştırma yöntemleri ve görsel araştırma yöntemleri temel başlığı altında belirlenmiş olan temalara dayalı kimi yeterliliklere sahip olmalarının gerekliliği üzerinde durmuşlardır. Bu temalar altında odak grup görüşmeleri yürütülmüş ve öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak öneriler belirlenmiştir. Bu öneriler çerçevesinde öncelikle görselleri yorumlamaya yönelik yaklaşımların ve bakış açılarının kazandırılması gerektiği üzerinde tartışılmıştır. Alan uzmanları araştırma sorusu belirleme, yöntem belirleme, görsel odaklı araştırma süreci yürütme, nitel araştırma paradigmasını benimsetme, görsel araştırma yöntemlerine ilişkin eğilimleri araştırma sürecinde işe koşma, veri toplama sürecini yapılandırma çerçevesinde görüşler ortaya koymuşlardır.

Araştırma sorusu sormaya ilişkin yeterlilikler kazanmalarına ilişkin alan uzmanı görüşleri öne çıkmaktadır. Bu çerçevede alan uzmanlarından [U1] görüşlerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Öğrencilerin bir araştırmaya başlamak için en iyi başlangıç noktası kendi tecrübelerinden bulgular elde edecek şekilde sorular sorabilme yeterliğine sahip olması gerekir. Bir sorunun çok iyi bir soru olduğunu söylemek için sorunun ne şekilde sorulduğu önemlidir. Bulgu elde ederken aslında anlayışları elde etmek söz konusudur. Sanatla ilgili ya da sanat yoluyla araştırma yaparken soruyu detaylı ve derinlemesine soru sormak çok önemlidir. Bu bilgi üretimi ve edinimi sürecini yeniden yapılandırmaktadır. Ayrıca var olandan daha farklı bir biçimde soru üretmek önemlidir.” [U1]

Alan uzmanlarının özellikle nitel ve görsel araştırma yöntemleri odaklı yaklaşımların benimsemesinin zaman aldığına ilişkin görüşleri öne çıkmaktadır. Bu çerçevedeki görüşlerini şu şekilde ifade etmektedirler:

“Ben İngiltere’de araştırmacı olarak araştırma sürecine başladığımda nicel araştırma üzerine yoğunlaştım. Master eğitimim için Amerika’ya gittiğimde nitel araştırma ile tanıştım ve uzun süre zorlandım ama çok benimsedim. Sonra tekrar İngiltere’ye döndüğümde nitel araştırma ağırlıklı çalışmalarımı sürdürdüm. Nitel araştırma yaklaşımlarını kabul ettirmek son derece zor oldu hala aynı zorlukları zaman zaman yaşıyoruz. Özellikle eğitim alanında genel olarak nitel araştırma eğitimlerinde hocalık yaptım. Verileri görsel metotlarla çözümlenmek ve sanat eğitimini sanat bazlı sorgulamak birbirinden ayrılmaktadır. Birinde sanat yapma süreci sorgulanırken diğerinde sanat yaklaşımları ile araştırma sürecini sorgulamak söz konusudur. Burada hedef kitlenin kim olduğu önem taşımaktadır.” [U2]

“Ben kendi üniversitemde sanat temelli bir sonuca ulaşacak sam sanat temelli araştırmayı kullanabilirim. Ama eğitim fakültesinde eğitim içerikli bir araştırma yapıyorsam nitel araştırma içerisinde imajları analiz etme, imaj odaklı araştırma deseni ortaya koyma ya da anlama amacıyla veri toplama aracı olarak kullanmak durumundayım.” [U4]

“Ben de tıpkı [U4]’ün bahsettiği gibi şeyleri yaşadım. Yıllar önce eylem araştırmasını kullanmak istediğimde öğrenci olarak kullanamamıştım. Ancak üniversiteye profesör olarak döndüğümde kullanmaya başladım. Sanat temelli formları ya da yaklaşımları kabul ettirmek ise oldukça uzun zaman aldı.” [U1]

“Bu sanat temelli yöntemler benim üniversitemde dahi yeni yeni kabul görüyor. Üniversitede master yaptığım yıllarda eylem araştırması yapmama izin verilmedi ancak aynı üniversiteye hoca olarak döndüğümde eylem araştırması yapmaya başladık. Bu zaman içerisindeki çabalarımızla nitel araştırma çerçevesindeki yaklaşımları kabul ettirdik. Bu bağlamda akademik çerçevede ve sanat odaklı nitel içerikli kitap oluşturduk.” [U2]

Teori ve uygulamanın ilişkilendirilmesi çerçevesinde yöntem belirlenmesine ilişkin gereksinimler çerçevesinde alan uzmanlarının görüşleri şu şekildedir:

“Öğrenciler teorik paradigmaları araştırma yöntemleri ile birleştirmekte zorlanıyorlar. Sanat ve araştırmanın bağlantı noktasını bulmakta zorlanıyorlar. Bu bağlantıyı kurmaya yönelik yeterlilik geliştirmek gerekir.” [U6]

“Eğitim fakültesinde lisansüstü öğrenciler bir takım nitel araştırma yaklaşımları kullanıyorlar ancak çoğu kullandığı yöntemin farkında

değil. Mesela teknoloji odaklı bir yaklaşım kullanıyor ancak öğrenci verileri alışık olduğu geleneksel yaklaşımla çözümlüyor ya da kullandığı yaklaşımın farkına bile varmıyor. Bu bağlamda da veri toplama sürecinde kaçırdığı birçok şey oluyor.” [U3]

“Öğrencilerin nitel bir takım yöntemleri bilmeye ihtiyacı var. Bu yöntemler birbiri ile uyumlu mu ve ilişkilendiriliyor mu ya da araştırma sürecinde neye karşılık geliyor bunları bilmek gerekiyor. Bu nedenle öğrencilerin yöntem üzerine odaklanmaya ilişkin gereksinimleri var. Veri toplama ve veri analiz sürecine ilişkin yeterlik kazanma gereksinimleri de var.” [U2]

“Özellikle doktora öğrencilerinin zorlandığı nokta teori ve pratiği birleştirememektir. Öğrencilerin kendi fikirlerini araştırma yöntemine dayalı olarak uygulama odaklı ortaya koymaları ve bu süreçte yaşadıkları sorunlar ve deneyimlerini sorgulamalarının değerli olacağını düşünüyorum. Bu tür bir deneyim öğrenciler için yeterlik kazanmak adına daha anlamlı olur.” [U1]

Araştırma sürecinde görsel odaklı yaklaşımlara ilişkin gereksinim çerçevesinde uzmanların yorumları şu şekildedir:

“Lisansüstü öğrenciler sadece yazılı metinleri analiz etmekte. Ama görselleri analiz etmeye ihtiyaçları var ve bunun üzerinde çok durulmuyor.” [U2]

“Portekizde sanat temelli yöntemlere görsel analizi dışında müzik ve diğer sanatlar da dahildir. Görselleri analiz etmek araştırma sürecine katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda görseli analiz etmenin nasıl yapılacağını belirlemek önem taşımaktadır.” [U4]

“Eğitim fakültelerinde doktora öğrencileri nitel araştırma derslerinde bölüm farkı olmaksızın aynı içerikle dersleri görmekte. Bu bağlamda öğrencilerin daha sanat temelli içerikler çerçevesinde yeterlik sahibi olacakları konulara odaklanmak gerekebilir.” [U3]

“Lisansüstü öğrencinin araştırma sürecinde imajları ya da görselleri ne şekilde kullanabileceğini öğrenmesi önem taşıyor.” [U7]

Veri toplama sürecine ilişkin problemler ve bu problemlere yönelik öneriler çerçevesinde alan uzmanlarından [U1]’in görüşleri şu şekildedir:

“Öğrenciler araştırma sürecinde çok fazla veri topluyorlar ancak ne yapacaklarını tam olarak bilemiyorlar ve karmaşa oluyor. Araştırmanın hem kavramsal çerçevesi hem de teorik çerçevenin bir arada düşünülmesi gerektiğini ve birbirinden ayrılmaması gerektiğini söyleyebilirim. Öğrencilerime biri olmadan diğerini devam ettiremeyeceklerini anlatıyorum derslerimde. Burada amaç tekniklerden uzaklaşıp onların fikirlerini ortaya koymak ya da belirlemek olarak öne çıkıyor.” [U1]

Alan uzmanları lisansüstü öğrencilerin gereksinimleri üzerinde tartıştıktan sonra yorumlama yeterlikleri bağlamında öğrencilerin görselleri veri elde etmek amacı ile toplaması ve belgelemesine ilişkin yaklaşımlara ilişkin yeterliliklerin kazanılmasına ilişkin gereksinimleri tartışmışlardır. Ayrıca araştırma sürecinde görselin yaratılması ile ilişkili yaklaşımlar ve bakış açıları ile en önemlisi görsellerin veri olarak kullanılması ve araştırma sürecine yansıtılmasında raporlaştırma ve etik konular üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda araştırma çerçevesinde uluslararası alan uzmanlarının katılımı ile gerçekleştirilen odak grup görüşmeleri çerçevesinde ve araştırmacı gözlemlerine dayalı olarak lisansüstü öğrencilerin araştırma gerçekleştirmeye ilişkin kazanması gereken yeterlilikler aşağıdaki gibi şekillenmiştir:

Tablo 3. Lisansüstü Öğrencilerin Araştırma Sürecinde Kazanması Gereken Yeterlilikler

Eğitimde Görsel Araştırma Yöntemlerine İlişkin Yeterliliklerin Kazandırılması
Görseli yorumlama
Görseli toplama ve belgeleme
Görseli yaratma-oluşturma
Görseli sunma

Odak grup görüşmelerinde eğitimde görsel araştırma yöntemlerine ilişkin yeterliliklerin kazandırılması çerçevesinde belirlenen ana temalar tekrar ele alınmış ve bu ana temalarla ilişkili alt temalar üzerine tartışılarak öneriler genişletilmiştir.

Birinci ana tema olan ‘görseli yorumlama’ ana başlığı altında olması gerekenler tartışılmış ve özellikle görsel bakış açısının, görsel söylemin, görsel dilin ve kültürün görselin tanımlanmasının temelini oluşturduğu üzerinde durulmuştur. Bu noktadan hareketle özellikle sanat ve tasarım alanındaki lisansüstü öğretim süreçlerinde kazandırılması gereken yeterliliklere dayalı içerikler çerçevesindeki alt temalar aşağıdaki gibi şekillenmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Görseli yorumlama ana teması ve alt temaları

Görseli Yorumlama
Yansıtmacı Araştırma Olarak Bakış
Söylem Analizi
Görsel Semiyotik
Görsel Kültür

Odak grup görüşmelerinde ‘Görseli toplama ve belgeleme’ ana teması çerçevesinde görsele dayalı bir veri toplama ve görsel ile veri belgeleme aşamalarının olması gerektiği üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda sanat ve sanatsal yorumlamalar ile oluşturulmuş bir eylem araştırması sürecinin yapılandırılabilmesi ve sanat temelli eylem araştırması gerçekleştirilebilmesine ilişkin yeterliliklerin kazanılması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Ayrıca etnografik yaklaşım ile görsel veri toplamak ve

belgelemekle ilgili yeterliliklerin de bu ana tema içerisinde yer alması sonucu ortaya çıkmıştır. Son olarak ise hem eğitim hem sanat eğitimi öğrencilerinin çok yoğun kullandığı bir veri toplama ve belgeleme yaklaşımı olan fotoğrafın görsel araştırma sürecinde ne şekilde yapılandırması gerektiği üzerinde durulmuş ve bu tema da yeterlilik olarak eklenmiştir. Böylece ‘Görseli toplama ve belgeleme’ ana teması çerçevesinde lisansüstü öğrencilerin kazanması gereken araştırma yeterlilikleri aşağıdaki gibi şekillenmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Görseli toplama ve belgeleme ana teması ve alt temaları

Görseli Toplama ve Belgeleme
Eylem Araştırması
Görsel Etnografi
Fotografik Yaklaşım
Araştırma odaklı anlatı biçimleri

‘Görseli yaratma’ ana teması ise bir araştırma kaynağı ya da yapılandırması olarak görseli veri olarak oluşturma ve oluşturmaya dayalı yaklaşımlara ilişkin yeterlilikler kazanılması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda sanatçı, araştırmacı ve öğretmen temelli bir yaklaşım olan ‘A/r/tografi’ görseli yaratma ana teması altında ele alınmıştır. Ayrıca görsel oluşturma sürecinde görseli veriye ve araştırmaya dönüştürme yaklaşımları, teknoloji odaklı görsel araştırma yapılandırma yaklaşımları ve tasarım tabanlı yaklaşımlar da tartışılmış ve ele alınmıştır. Geleneksel sanatlardan beslenen ve bu bağlamda araştırmanın yapılandırılabilceği yaklaşımlar da göz önünde bulundurulmuş ve geleneksel sanat temelli yaklaşımlar alt teması altında ele alınmıştır (Tablo 6).

Tablo 6. Görseli yaratma ana teması ve alt temaları

Görseli Oluşturma
‘A/r/tografi’
Görseli Dönüştürme Yaklaşımları
Teknoloji Odaklı Yaklaşımlar
Tasarım Temelli Yaklaşımlar
Geleneksel Sanat Temelli Yaklaşımlar

Odak grup görüşmelerinde görselin sunulması da ele alınmıştır. Öğrencilerin özellikle etik konularda görsel süreçlerin yapılandırılabilmesine ilişkin karşılaştıkları sorunlara çözüm olması bağlamında bu çerçevede yeterlilik edinimleri son derece önem taşımaktadır. Sunum süreci, görsel araştırmayı raporlaştırma ve görsel raporlaştırmada etik konular üzerine temellendirilmiştir (Tablo 7).

Tablo 7. Görsel sunma ana teması ve alt temaları

Görsel Sunma

Görsel Araştırmayı Raporlaştırma

Görsel Raporlaştırmada Etik

Belirlenen ana temalar ve alt temalar lisansüstü süreçte öğrenim gören ve tez araştırması yürüten öğrencilerin hangi bağlamlarda yeterlilikler kazanması gerektiğine ilişkin bir takım öneriler ortaya koymuştur. Sanat ve tasarım öğrencilerinin lisansüstü öğrenim sürecindeki gereksinimlerine ilişkin yeterlilikler ve bu yeterlilikler arası ilişki Şekil 1’de gösterilmektedir:

Şekil 1. Sanat ve Tasarım Öğrencilerinin Kazanması Gereken Yeterlilikler

Elde edilen bulgulara göre lisansüstü öğrencilerin özellikle lisansüstü ders aşamasında aldıkları derslerde kimi temalara dayalı yeterlilikleri kazandıkları ama bu derslerin görsel odaklı araştırma süreci yapılandırmaya yönelik kimi yeterlilikleri içermediği söylenebilir. Bu bağlamda öğrencilerin sanat ve tasarım alanlarını bilimsel bir zemine oturtmak adına bu yeterlilikleri kazanması bir gerekliliktir.

4. Sonuç ve Öneriler

Araştırma sürecinde öğrencilerin problemleri ve gereksinimlerinden yola çıkılarak lisansüstü düzeyde kazanması gereken yeterlilikler görseller, görsel odaklı veri oluşturma, görsel odaklı araştırma süreci yürütme, görselleri araştırma sürecini yorumlama aşamasında işe koşma ve görsel odaklı araştırma uygulamalarını sunma konuları çerçevesinde toplanmıştır. Özellikle uluslararası alan uzmanları, lisansüstü düzeydeki sanat ve tasarım öğrencilerinin söz konusu yeterlilikler olmadan araştırma yürütme konusunda karşılaşılabileceği sıkıntılara değinmişlerdir. Sanat ve tasarım öğrencilerinin tez konuları ile ilintili görsel yaklaşım ve yöntemlere ilişkin farkındalıklarının olmaması uygulamalı çalışmalarını bilimsel zemin üzerine yapılandırma sürecinde sıkıntılara yol açmaktadır. Araştırma sürecinin görsel araştırma yöntemlerine dayalı sorgulanması, incelenmesi ve problem durumlarına ilişkin çözüm önerileri oluşturmaya yönelik işe koşulması çerçevesindeki yeterliliklerde önemli sorunlar göze çarpmaktadır. Çünkü hem güzel sanatlar hem de eğitim bilimleri çatısı altındaki sanat ve tasarım alanları ilişkili araştırma yöntem ve tekniklerine ilişkin dersler sanat temelli araştırma, görsel araştırma ya da uygulama odaklı araştırmaya ilişkin kazanımlar içermemektedir. Bu çerçevede sanat ve tasarım alanlarındaki lisansüstü programların sanat temelli araştırma odaklı ya da görsel araştırma yöntemi odaklı bir yaklaşım ile yeniden ele alınması bir gereklilik haline gelmiştir.

Sanat temelli araştırma yaklaşımları çerçevesinde lisansüstü öğrencilerin araştırma yeterliliklerinin görsel kültür, sanatsal uygulamalar, estetik deneyim ile hangi noktalarda birleştiği bilimsel bir zemin üzerinde tartışılabilmektedir. Çünkü sanat odaklı araştırma yöntem ve yaklaşımları ile sanat uygulama süreçlerine yönelik olarak karakterize edilmiş; daha spesifik hale getirilmiş, derinleştirilmiş, kişiselleştirilmiş, ayrıntılar ile zenginleştirilmiş, çok boyutlu bakış açılarının araştırma sürecine dahil edilmesi olanaklı hale gelmektedir (Gray & Malins, 2004).

Sonuç olarak sanat ve tasarım alanlarındaki lisansüstü tezlerin bilimsel bir zemin üzerinde orijinallik ortaya koyabilmesi için (Irwin & William, 2004):

- Sanat ve tasarım içeriklerini araştırma süreçlerine uygulayarak özgün bir araştırma yaklaşımı sergileyebilmesi,
- Farklı yöntemler ile disiplinlerarası bakış açısı geliştirebilmesi,
- Bilgiyi sanatsal veriler ile derinlemesine ve orijinal bir bakış açısı ile sorgulayabilmesi,
- Sanatsal uygulama ve tasarım süreçlerine yönelik işe koşulabilir araştırma önerileri ortaya koyabilmesi,
- Somut ve bilimsel olarak ortaya konulan kanıtlar çerçevesinde araştırma bulgularını sanat ve tasarım bağlamları ile yorumlayabilmesi gibi ön koşulları oluşturabilmesi gerekir.

5. Kaynakça

- Altınkurt, L. (2007). Sanat Eğitimi İle İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi, *Milli Eğitim*, 173, 105-113.
- Ayaydın, A. ve Kurtuldu, M. K. (2010). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Bilimsel Araştırma Yöntemleri Dersine İlişkin Tutumları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*, 10(2), 1-8.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Chang, Y.H., Chang, C.Y., & Tseng, Y.H. (2010). Trends of Science Education Research: An Automatic Content Analysis. *Journal of Science Education Technology*, 19: 315-331.
- Eisner, E. W. (2001). What Does it Mean to Say a School is Doing Well? *Phi Delta Kappan*, 82(5), 367-372.
- Eisner, E. W. (2002). *The Arts And The Creation Of Mind*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Eisner, E.W. (2005). *Introduction: My Journey as a Writer in the Field of Education*. Reimagining schools: The selected works of Elliot Eisner (ss. 1-6) içinde. New York, NY: Routledge.
- Gray, C & Malins, J. (2004). *Visualizing Research: A Guide to the Research Process in Art and Design*, Hants, Ashgate.
- Korkmaz, Ö., Şahin, A. ve Yeşil, R. (2011a). Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği Geçerlilik Ve Güvenirlilik Çalışması. *İlköğretim Online*, 10 (3), 962-973.
- Margolis, E. & Luc Pauwel, L. (2011). *Handbook of Visual Research Methods*. London: SAGE
- McMillan, J. H. ve Schumacher, S. (2010). *Research in Education: Evidence-Based Inquiry*. London: Pearson. Murtonen ve diğ., 2008;
- McNiff, S (2008). Arts based research, Knowles, G. and Cole, A. (Eds), *Handbook of the Arts in Qualitative Inquiry: Perspectives, Methodologies, Examples, and Issues* içinde, 20-39, Thousand Oaks, CA: Sage.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Mitchell, C. (2011). *Doing visual research*. London: Sage Publication.
- Oruç, S., Ulusoy, K. (2008). Sosyal Bilgiler Öğretimi Alanında Yapılan Tez Çalışmaları. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, (26), 121 -132.
- Otacıoğlu, S.G. (2007). Öğrenci Odaklı Bir Yaklaşım Kullanarak Araştırma Yöntemi Öğretmek: Uygulamaya Yönelik Eleştirel Düşünceler. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2); 511-520.
- Özer, B., Yazar, T. & Eren, A. (2013). Analysis of Graduate Thesis Papers in Turkey in the Field of Fine Arts Education between 1992 and 2012, *Journal of Theory and Practice in Education*, 9(4), 497-510.
- Pauwels, L. (2006). Ethical Issues of (on-line) Visual Research. *Visual Anthropology*, 19, 365-369.
- Robson, S. (2011). Producing and Using Video Data in The Early Years: Ethical Questions and Practical Consequences in Research with Young Children. *Children and Society*, 25, 179-189.
- Richter, O. Z., Bäcker, E.M., & Vogt, S. (2009). Review Of Distance Education Research (2000 to 2008): Analysis Of Research Areas, Methods And Authorship Patterns. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, 10 (6).
- Şen, U. S. (2005). Sanat eğitiminde bilimsel araştırma yöntemlerinin kullanılması, *Journal of Ataturk University Social Sciences Institute*, 5(1).
- Şimşek, A., Özdamar, N., Becit, G., Kılıçer, K., Akbulut, Y., & Yıldırım, Y. (2008). Current Trends in Educational Technology Research in Turkey. *Selçuk University Journal of Social Sciences Institute*, 19, 439-458.
- Walker, D. A. (2010). A Confirmatory Factor Analysis Of The Attitudes Toward Research Scale. *Multiple Linear Regression Viewpoints*, 36(1), 18-27.
- Irwin, Rita & William Pinar (eds) (2004). *Art/tography, Rendering Self Through Arts-Based Living Inquiry*, Vancouver: Educational Pacific Press.

Yükseköğretim Kurulu. (2007). *Öğretmen Yetiştirme Ve Eğitim Fakülteleri*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu Yayını.

Extended Abstract

Based on the related literature, it could be stated that conducting theory and practice on PhD level is a widespread problem of PhD students. In this respect, students need to get some competencies related designing research. Therefore, there is a need for PhD students to get aware of research methodologies, practicing methodology and theory and interpreting the results within the framework of interaction between the process of research and methodology. Particularly the art and design PhD students have specific problems related conducting art practices with research (Özer at. al., 2013; Şimşek at. al., 2008; Altınkurt, 2007; Şen, 2005). Additionally the main problem of art and design PhD students is not to be aware of art based data, not to interrelate art and science through an effective way and not to interpret art practices in an appropriate way through scientific and art based viewpoint. The basic purpose of this study was to investigate PhD students' and art education field experts' perceptions of researching competencies of PhD students and the reflections of their competencies onto their research design processes.

Method

The study was carried out with an interpretative qualitative research design. As the purpose was to examine in detail both the reflections of PhD students' and the field experts' views of the problems and the needs related the research process. The interpretative qualitative research design method was determined to examine the reflections of PhD students' and the field experts' real life experiences. Additionally the interpretative qualitative research method helped students to reflect own experiences through own perspectives and to interpret own thoughts though the problems and needs related research process.

Participants

In the study, the criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine field experts and maximum variation sampling as one of the purposive sampling techniques is conducted to collect sample from the population which consists of the PhD students who is preparing dissertation. According to the sampling methods determined, the research participants were 5 PhD students and 9 national and international field experts.

Data Collection

The research data were collected with focus group meetings with the participation of 5 PhD students and 9 field experts. During the focus group meetings, the students were asked to think about their problems and needs related designing a research project. The field experts asked questions to PhD students to determine their problems, needs and competencies related preparing dissertation. Focus group meetings were conducted through 'International Art Based Educational Research Workshop' held by the researcher between the 9th and 16th of May 2014-2015 spring term.

Data Analysis

In line with the findings obtained based on the focus group interviews held with the PhD students and field experts in the process were analyzed and interpreted using the thematic analysis method within the scope of the themes determined on the theoretical framework. Depending on the thematic analysis conducted and considering the research questions and the theoretical framework of the study, the students' and the field experts' views were described, classified and analyzed. The PhD students'

views and the field experts' views were associated through the problems, needs and competencies of PhD students.

Results

The findings obtained in the study gathered under four main headings: "students' problems of designing a research process", "students' needs related research methodologies awareness" "students' competencies of determining a research process" and "field experts' views about the research competencies of PhD students.

According to the students, the problems related designing a research process are not to determine an appropriate research methodology conducted the research aims; not to interrelate the theory and practice in an effective way; not to determine the connection between art and research; not to get aware of visual data and not to collect visual based data; not to analyze visual based data.

One of the important reflection of focus group discussion related the problems of PhD students on research process were practice based approaches. The students need to practice the research methodologies with an appropriate methodology.

It was observed that the field experts' discussion related the needs and competencies of PhD students was revealed through visualizing data, visual research approaches, visual research content knowledge, art based researching process and vision. The research competencies of the PhD students were discussed and determined through their needs.

The main themes which the field experts focused on most were determined as 'Interpreting the visual', 'Collecting and documenting the visual', 'Creating the visual' and 'Presenting the visual' through the focus group interviews.

The first main theme of the student competencies related visual research process determined as 'Interpreting the visual'. The competency of 'interpreting the visual' was conducted with the subthemes determined as the gaze as reflexive research, describing discourse analysis: pleasures and condemnation of popular pictures, visual semiotics, studying visual culture.

The other main theme titled 'Collecting and documenting the visual' was constituted the sub-themes of action research and art education, ethnography with a focus on the visual in education, using photography in art education research.

The third main theme determined as 'Creating the visuals' was conducted the sub-themes of 'A/r/tography', transforming the visual, technology based research, design based research, traditional arts based research approaches.

The last main theme determined as 'Presenting the visual' was constituted the sub-themes of 'Issues and possibilities in presenting visual research' and 'ethical issues in visual art research'.

Findings

Considering the themes determined based on the PhD students and field experts' views the research competencies of PhD students focus on creating visual based data, designing visual research, interpreting visual data at the research process and reporting visual data through the ethical issues of research design. As a result of the research it was underlined that the visual research competencies are an unavoidable part of the research design process of art and design students. The reason is that the students absolutely reflect their researching abilities and senses in an effective way through the awareness of visual researching competencies.